

UČESTALOST I FAKTORI RIZIKA ZA NASTANAK RANIH POSTOPERATIVNIH KOMPLIKACIJA

FREQUENCY AND RISK FACTORS FOR THE DEVELOPMENT OF EARLY POSTOPERATIVE COMPLICATIONS

Marko Randelović¹

1 Medicinski fakultet Univerziteta u Prištini - Kosovska Mitrovica, Srbija

SAŽETAK

Uvod: Postoperativne komplikacije predstavljaju značajan izazov u savremenoj hirurgiji jer produžavaju hospitalizaciju, povećavaju troškove lečenja i negativno utiču na ishod pacijenata. Rane komplikacije, koje se javljaju u prvih 30 dana nakon operacije, uključuju infekcije hirurške rane, krvarenja, tromboembolijske događaje, respiratorne i kardiovaskularne poremećaje (1,2).

Cilj rada: Ispitati učestalost ranih postoperativnih komplikacija i identifikovati faktore rizika koji doprinose njihovom nastanku.

Metode rada: Ova retrospektivna studija obuhvatila je sve pacijente operisane na Klinici za hirurgiju Kliničko-bolničkog centra Kosovska Mitrovica u periodu od 15. januara do 15. marta 2025. godine. Podaci o demografiji, komorbiditetima, trajanju operacije i prisustvu komplikacija prikupljeni su iz medicinske dokumentacije. Za statističku analizu korišćeni su deskriptivne metode, Hi-kvadrat test, Fišerov test i Mann Whitney test, pri čemu je nivo značajnosti postavljen na 0,05.

Rezultati: Postoperativne komplikacije registrovane su kod 24 % pacijenata. Statistički značajno češće su se javljale kod starijih pacijenata ($p=0,002$) i onih sa hipertenzijom ($p=0,037$). Svi pacijenti sa hroničnom opstruktivnom bronhopneumopatijom (HOBP) razvili su komplikacije ($p=0,055$). Takođe, duže trajanje operacije (više od dva sata) i viši ASA skor bili su povezani sa povećanim rizikom od komplikacija ($p<0,01$).

Zaključak: Prisustvo komorbiditeta i produženo trajanje operacije značajno doprinose većoj učestalosti ranih postoperativnih komplikacija. Rezultati studije ukazuju na potrebu za detaljnom preoperativnom procenom pacijenata i individualizovanom perioperativnom negom radi smanjenja rizika i poboljšanja kliničkih ishoda.

Cljučne reči: postoperativne komplikacije, komorbiditeti

ABSTRACT

Introduction: Postoperative complications represent a significant challenge in modern surgery as they prolong hospitalization, increase treatment costs, and negatively affect patient outcomes. Early complications, occurring within the first 30 days after surgery, include surgical site infections, bleeding, thromboembolic events, as well as respiratory and cardiovascular disorders (1,2).

Aim: To determine the frequency of early postoperative complications and to identify risk factors contributing to their occurrence.

Methods: This retrospective study included all patients who underwent surgery at the Surgery Clinic of the Clinical Hospital Center Kosovska Mitrovica between January 15 and March 15, 2025. Data regarding demographics, comorbidities, duration of surgery, and the presence of complications were collected from medical records. Statistical analysis was performed using descriptive methods, the Chi-square test, Fisher's exact test, and the Mann-Whitney test, with a significance level set at 0.05.

Results: Postoperative complications were recorded in 24% of patients. They were significantly more frequent in older patients ($p=0.002$) and in those with hypertension ($p=0.037$). All patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD) developed complications ($p=0.055$). Additionally, a longer duration of surgery (more than two hours) and a higher ASA score were associated with an increased risk of complications ($p<0.01$).

Conclusion: The presence of comorbidities and longer surgical duration significantly contribute to a higher incidence of early postoperative complications. The results of this study highlight the importance of thorough preoperative assessment and individualized perioperative care in order to reduce risk and improve clinical outcomes.

Keywords: postoperative complications, comorbidities